46ste jaar. — Nr 87. Zaterdag 22 Juli 1899.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, nr 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :

Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »

Een blad afzonderlijk **10** centiemen.

De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.

Aankondigingen **15** cent^en per drukregel.

Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 22^e JULI 1899.

VAN ALLES WAT.

Van de 152 leden der Kamer, tellen de katholieken 112 en de socialisten met liberalen te zamen 40 ; en ge meent zeker, beste lezer, dat de katholieken, gezien hunne overgroote meerderheid, de meerderheid van het land vertegenwoordigen ? — Ehwel, ge zijt mis : 't zijn de liberalen met hunne tien mannen, die de meerderheid van 't land vertegenwoordigen ; en de socialisten met hunne dertig mannen komen achter de katholieken !

En ge meent zeker ook dat 112 katholieken meer te zeggen hebben dan tien liberalen of dertig socialisten ? — Ehwel, ge zijt nog 'nen keer mis : de tien liberalen moeten 't meest van al te zeggen hebben, dan komen de socialisten en de katholieken mogen van achter aan staan !

Zoo spreken de liberalen die bijna uitgestorven zijn en hun laatste verstand schijnen verloren te hebben.

* *

Generaal Brialmont is weer uit zijn schelp gekomen. Hij kondigt in *la Belgique militaire* een manifest af, waarin hij op hevige wijze 't katholiek ministerie aanvalt en den koning aanzet een beroep te doen op het land, om het leger te doen brengen op... 246.000 manschappen, de plaatsvervanging af te schaffen en aan de gewezen soldaten den voorrang te geven voor het bekomen van plaatsen in de openbare besturen. En wat dit alles zou meer kosten, dat moeten de belastingbetalers maar meer opbrengen. Waarlijk, we zouden schoon geleverd zijn, moesten de liberalen terug aan het bewind komen en generaal Brialmont minister van oorlog worden.

* *

De heer minister van Geldwezen heeft aan de Wetgevende Kamers den toestand doen kennen van 's lands schatkist op 1 Januari 1899.

In de medegedeelde opgaven, vinden wij de bepaalde gesloten rekening over 1896 die sluit met een boni van 6 millioen 103 duizend 286 fr. (6.103.286 fr.) — De centiemen laten wij maar van kant.

Het dienstjaar 1897 sluit met een overschotje van 5 millioen 662 duizend 348 fr.

De rekeningen van 't jaar 1898 zullen vermoedelijk sluiten met een batig overschot van 8 millioen 284 duizend 561 fr. (8.284.561 fr.)

Ha ! 't Is goed te zien dat er te Brussel geene geuzen aan de kas zitten.

* *

Het verbrekingshof heeft in zijne zitting van maandag der verledene week, beslist dat de minste daad van geloofsbelijdenis van wege een stervenden, en vooral als hij biecht en de II Sacramenten ontvangt, voldoende is om de bepaling van zijn testament te vernietigen, waardoor hij verklaart burgerlijk te willen begraven worden.

* *

Jaarlijks worden in ons land van 12 tot 15 duizend paarden geslacht. 't Is België dat aan het hoofd der natiën staat voor het gebruik van paardenvleesch.

Het meeste deel der paarden komt uit Engeland, waar dit vleesch niet geacht wordt.

* *

Wij lezen in de heidensche mythologie : Tantalus ligt tot aan de kin begraven in eene rivier. Hij lijdt honger en dorst en nooit wordt hij gelaafd noch gespijsd. Nochtans, het water van de rivier staat tot aan zijne kin, en juist boven zijn hoofd hangen de vruchten van eenen appelboom.

Maar als hij zijnen mond wil stellen aan het water om te drinken, zakt de stroom dieper ; en als hij naar de vrucht grijpt, dan wijkt de appelboom.

Gelijk Tantalus gepijnigd wordt, zoo lijdt het hart van den gierigaard.

Want al het goud en geld waarop hij verbeist is, kan zijnen honger en dorst niet verzadigen ! Hij gaapt gedurig, en haakt naar grootere schatten, maar het schijnt hem dat hij verarmt ; en het genoegen dat hij zoekt in het bezitten van de rijkdommen, dat vindt hij niet. Zoo is hij ongelukkig biest zijn leven, en hij zal sterven met deze klacht dat hij hier alles moet laten, en niets kan mededragen.

BEDORVENE KINDEREN.

't Zijn de rijke lieden alleen niet, die hunne kinderen bederven ; landbouwers, werklieden, ambachtslieden, kleine beamten doen zulks ook.

Kinderen bederven, bestaat niet in toestaan van genot, overeenkomstig met zijnen staat, of in de verzorging hunner kleedij, hunner gezondheid, hunner toekomst. Dat is geen kinderbederf, 't is ouderlijke liefde.

Een kind bederven, dat is zijne kwade neigingen niet verbeteren ; die zelfs lief te vinden, zooals sommige verblinde ouders doen.

Een kind dat aan vader of moeder onbeleefd antwoordt, is een bedorven kind.

Het luie, vadsig kind, dat onder allerlei voorwendsels uit de school mag blijven, is een bedorven kind.

Het kind dat tegenspreekt of pruilt, is een bedorven kind.

Een kind dat in zijnen werkleertijd iets verdient en niet alles getrouw aan zijne ouders overhandigt, is een bedorven kind en loopt den weg des verderfs in.

Een kind dat huichelt, liegt en den eigendom van anderen niet eerbiedigt, zonder daarom bekeven of bestraft te worden, is een bedorven kind.

Een kind dat meer een bevel geeft, en het niet volbrengt ; dat schreeuwt pruilt of huilt en daardoor eene weigering der ouders in toestemming doet veranderen, is een bedorven kind.

Jongens en meisjes, die geld verdienen en verkwisten zonder naar hunne ouders om te zien ; jongens die de herbergen en meisjes die de dansparijen, kermissen en markten gedurig alloopen, verdrieten hunne ouders, omdat zij in hunne priste jeugd door hen bedorven werden.

Alle opvoeders der jeugd weten, bij ondervinding, dat het ras der bedorvene kinderen aanhoudend toeneemt, door de verzwakking van godsdienst, de flauwhartigheid der ouders, hunne overdrevene teederheid en goederlierenheid, door de verslapping der karakters en der zeden, door de verkrimping van den familiegeest. Iedereen bejammert zulks voor de kinderen van anderen, « doch als elkeen voor zijne deur keerde, dan waren alle straten schoon. » Elke huismoeder vooral moest toch eens voor goed weten en onthouden, dat een bedorven kind ongetwijfeld een wederspanrige jongeling, eene ongehoorzame jonge dochter wordt, de bewerkers van hun eigen ongeluk en dat hunner ouders.

Wehun, die kinderen tot ergernis dienen !

Wee hun, die kinders slecht opvoeden en bederven !

Een zandstorm.

Een ooggetuige, de schilder Talbot Kelly, geeft de volgende beschrijving van eenen zandstorm in de Egyptische woestijn. Hij heeft gerumen tijd het leven der Bedoinen gedeeld, welke geregeld door deze woestijn trekken en zijn penseel heeft al het schilderachtige afgemaald dat het woestijnleven hem aanbood.

« Velen mijner lezers, zegt de schilderschrijver, zijn in Egypte geweest en hebben te Caïro of aan den Nijl last gehad van den *chamsin* ; maar die heete, droge wind kan hun slechts een flauw gedacht geven van wat het beteekent in de woestijn door eenen zandstorm te worden overvallen.

« De lucht is dan heet en zwavelachtig, en de zon heeft een o heilspellend doofgeel aanzien. Eerst komt, in korte zetten, de heete wind opzetten, en al sneller en sneller volgen de vlaagjes elkander, die hun stuifzand meevoeren. De oogen worden er door verblind, in neus en longen dringt het door, en men krijgt gauw een benauwd gevoel alsof men zal verstikken.

« Als langzamerhand de storm in kracht toeneemt, worden kleine, scherpe rotssplinterijes en steentjes opgevoerd en voortgesleurd, en vallen als hagelkorrels op u neêr, waarbij zij woudjes maken en u spoedig 't gelaat met woudjes overdekken, tenzij ge u ter tegen hebt beschermd. De beste manier daarvoor is nog om u te beschutten met den grooten zijden of katoenen doek, den sluier van de Bedoinen en Arabieren, die alleen de oogen vrijlaat ; maar daarachter hebt ge dan zoo oudragelijk heet, dat gij al spoedig tot niets meer in staat zijt.

« Houdt de storm, wat dikwijls gebeurt, een paar dagen achtereen aan, dan wordt de zon geheel verduisterd, en het altijd voortgestuwde zand gaat op gelijk de golven eener wijde zee, die alles dreigen te bedekken. Men kan in zijne buurt niets duidelijk onderscheiden, en in het kamp wêlk de reizigers hebben opgeslagen, wordt langzaam, maar zeker, alles, tenten, bagage en wat er meer is, onder het zand bedolven.

« Dan moet er haastig worden ingepakt en opgebroken, en alles moet op de verschrikte kemels worden geladen, en 't gezelschap trekt op weg tegen den storm in, rijdend naar den naastbijzijnden berg of heuvel, of een of ander hooggelegen terrein. Stil te blijven wachten, zou weldra gelijk staan met den dood te vinden in het stuifzand.

« Ergere vormen van zandstorm komen echter voor ; zij duren min lang als *chamsin* ; maar zij komen plotseling op en zijn veel heviger, en zulk eene zandhoos, waarbij torenhooge zandzuilen worden voortgejaagd, heeft reeds menige woestijnreiziger het leven gekost. »

FRUITBOOMEN.

De ware kenners weten wel dat fruitbomen, om lang te leven en veel vruchten te dragen, voorzeker drijmaal in de kweekerij dienen herplant te worden ; het middel bestaat er enkel om aan den stam en aan het gansch gestel van den boom de noodige lijvigheid en de noodige sterkte te geven, welke hem onmisbaar zullen zijn om aan den vorst en de droogte te weerstaan, welke eerst den kanker, en dan den dood verwekken. Te meer, door deze drij herplantingen, verkrijgt de boom talrijke en sterke wortelen, terwijl hij terzelfder tijd gereed gemaakt wordt om zijne laatste planting te verkrijgen. Het is dus van die drij herplantingen dat de sterkte, de gezondheid en bijgevolg de lenigleydheid en de vruchtbaarheid van den boom afhangen.

Vele boomkweekers herplanten zelfs niet eens hunne boomen, zij griffelen rechtstreeks op wilde stammen, welke nauwelijks in hunne kweekerijen op een voet van elkander staan, dan jagen zij die griffel op bij middel van eene groote dosis krachtige meststoffen of bij middel van aanhoudende besproeiingen, en zoo geraken zij er toe op korten tijd boomen in den handel te brengen die een schoon doch bedriegelijk uitzicht hebben. Er is hun weinig aangelegen of de ontbering van lucht, en licht, die nochtans beiden onmisbaar zijn, de jonge planten week en slap gemaakt heeft, en zonder de minste lijvigheid en sterkte om aan de guurheden van het weder te weerstaan ; inderdaad, zij kunnen de vorst noch de zomerhitte verdragen, en het zijn zulke boomen die door de kanker aangetast worden.

Alle herbergen gelijk voor de wet.

Op vraag van een honderdtal herbergiers, heeft M Maenhout het volgende voorstel gedaan in de Kamer :

1° Het vergunningsrecht uit te breiden **tot al de drankhuizen, hetzij men er sterke dranken verkoopt of niet.** Elke herberg, groot of klein, oud of nieuw, zou moeten betalen en zou alles mogen verkoopen, bier, wijn, genever, enz.

2° **Hij vermindert het vergunningsrecht op de helft.**

Artikel 2 der tegenwoordige wet zou gewijzigd worden als volgt :

Het bedrag van het vergunningsrecht is vastgesteld op de volgende grondslagen :

In de gemeenten van 61.000 inwoners en daarboven, 100 frank (in plaats van 200) ;

In de gemeenten van 31.000 tot 60.000 inwoners, 75 frank (in plaats van 150) ;

In de gemeenten van 15.000 tot 30.000 inwoners, 50 frank (in plaats van 100) ;

In de gemeenten van 5000 tot 15.000 inwoners, 40 frank (in plaats van 80) ;

In de gemeenten van min dan 5000 inwoners, 30 frank (in plaats van 60).

Deze wijziging heeft voor doel :

1° Alle herbergen en tapperijen gelijk te stellen voor de wet ;

2° De vervalsching, die op breeden voet wordt uitgeoefend te beteugelen, want het getal personen die verklaren alleen bier te schenken, maar die onderduims genever verkoopen, is zeer groot.

Met het voorstel van M. Maenhout, worden al de drankhuizen, hetzij zij genever verkoopen of niet, aan het vergunningsrecht onderworpen. Geene uitzondering meer voor niemand, maar het vergunningsrecht zal voor de helft verminderd worden.

Verschil van zedenleer.

De katholieke godsdienst verbiedt strengelijk alle daden van ontucht.

Nooit heeft hij zulke daden goedgekeurd en nog veel minder ze aangepredikt.

Of het liberalismus het tegenovergestelde doet, daar zult ge door het volgende kunnen over oordeelen.

Mazzini, die zijn gansch leven oppermeester was van de vrijmetselaars, en die door de vrijmetselaars en liberalen als een orakel aanhoord werd, Mazzini sprak over eenige jaren aldus in een geheim onderricht aan de opperventa of logie : (Zie het werk van Crétineau-Joly : l'Eglise romaine en face de la révolution).

« Tegen Rome alleen moeten wij samenzweren ; bedienen wij ons daartoe van alle toevallen, trekken wij nut uit alle gebeurtenissen.

« Laten wij ons nooit omkoopen. Wij hebben in onzen raad vastgesteld *dat wij geen kristen meer weiten zijn. Verspreiden wij dan de ondeugd onder 't volk.* Dat de ondeugd de vijf sinnen der menigte doordringe.

« *Maakt bedorvene harten en gij zult geene katholieken meer hebben !*

« Het voornaamste is den man van zijn huisgezin af te zonderen.

« Sleept hem mede, verleidt hem ; leert hem zijnen dagelijkschen arbeid allengskens moede worden !

« Het bijzonderste is het *zedenbederf* in het groot te ondernemen. Om het katholicismus uit te roien, moet men eerst, wordt er gezegd, de vrouw afschaffen.

» Ja, maar, *vermits wij de vrouw niet kunnen afschaffen, weten wij ze bederven.*

« *De beste priem om de Kerk aan het hart te raken, is het zedenbederf !* »

Dit is een uittreksel van het programma der vrijmetselarij, uitgedacht en voorgedragen door haar opperhoofd, den halven duivel Mazzini.

Dit programma is aanvaard, en met eerbied, door het liberalismus, welk het overal in het werk heeft gesteld.

ONZE LIBERALEN.

Wij hebben, in ons laatste nummer, eenige der domme en hatelijke daden van onverdraagzaamheid herinnerd, door de tongersche liberalen jegens katholieken gepleegd, in den noodlottigen tijd toen de geuzen als meesters op het stadhuis zetelden.

Heden zullen wij ons bepalen met op een enkel der punten terug te komen, welke wij in ons laatste nummer aangeraakt hebben, namelijk de onverzoenbare en stomme haat welke de tongersche geuzen bezielde jegens die wonderbare Lieldezusters die de hospitalen bedienen met eene zelfopoffering en eene zelfverloochening boven allen lof.

* *

Over eenigen tijd, had een fransche schrijver, onder den titel : *La Colonne Infernale*, een schandalig boek uitgegeven, waarin al de hatelijke en leugenachtige beleedigingen, die sedert eeuwen de wapens der vijanden van de Kerk uitmaken, opengestapeld waren.

Het vinden van dit vuil werk, was een echt buitenkansje voor onze tongersche liberalen.

Het geuzenbladje sprak er met veel lof over ; het nam er uittreksels uit over en voegde erbij dat het « de lezing ervan aan iedereen aanbeval. »

Ziehier, tot stichting onzer lezers, eenige uittreksels uit dit werk, welke wij letterlijk aan het geuzenbladje ontleenen :

« Ieder soldaat die de *duingelandij der Zusters* in de krijgsgasthuizen, hunne *hatelijke aanklagingen* tegen degenen die den aalmoezenier weigeren, *de diefstallen door hun gepleegd op het weinig voedsel door den geneesheer toegestaan*, hunne plagiën van elk oogenblik heeft moeten verdragen ; ieder arme die in een burgerlijk hospitaal geweest is ; ieder gevangene veroordeeld, boven zijn straf, willens of niet willens zondags de mis te hooren en 's morgens te bidden om aangenaam aan de zuster te zijn ; al degenen, eindelijk, die in betrekking met deze schepsels geweest zijn, die of wel *hysterieke of wel huichelaressen* zijn, al degenen die de zusters kenden, weten dat zij slecht, kwaadwillig en verbitterd zijn, dat zij zich plichtig maken aan daden die aan zotheid grenzen, dat zij walgelijke straffen uitvinden, waarvan een der lichste is fluimen met de tong doen op te lekken.

« Nochtans noemen de priesters ze goede zusters !!!

« Zij zouden goed zijn, die vrouwen, die niet meer de dochters van iemand zijn ! die vader en moeder verloochenen ! die vrouwen aan de onvruchtbaarheid gewijd ! die vrouwen, of liever die monsters, die al de wetten der natuur overschrijden !

« Neen ! zij zijn vol haat vermits men hun verbiedt te bemionen en ik vergeef hun, omdat de histerieke zottinnen niet verantwoordelijk zijn.

« Maar ik weiger ze goede zusters te noemen, want dat is te lang liegen. »

En nu is het woord aan het geuzenbladje ! Dat het ons nu eens kome vertellen op welke wijze het zal trachten zulke grove beleedigingen te doen overeenstemmen met zijnen schijnheiligen « eerbied voor het geloof zijner voorvaderen », met denwelken het altijd voor den dag komt, als er eene kiezing in het verschiet is.

* *

Het zijn toch aardige mannen, die schrijvelaars van het geuzenbladje. Uitgenoodigd hunne grieven tegen de katholieke meerderheid in te brengen, zijn zij verplicht aan onze vrienden de daden van slechte regeering te verwijten, onlangs door de geuzen gepleegd, en waarvan deze laatsten ook alleen de verantwoordelijkheid dragen ! Ziehier hetgeen wij letterlijk in het fransch gedeelte van het geuzenbladje lezen :

« Waarom ook niet gesproken van die katholieke regeeringen die, door kostbare leeningen, de stad in schuld gestoken hebben zonder dat, zelfs volgens de bekentenis van onzen confrater, ooit iemand geweten heeft wat er van dit geld gekomen is. »

Ehwel ! iedereen weet dat de stad Tongeren vier leeningen gedaan heeft, waarvan wij nog altijd voortgaan de interesten te betalen en dat deze vier leeningen **door liberale regeeringen gedaan werden**, zonder dat ooit iemand geweten heeft waartoe zij gediend hebben.

De eerste leening werd gedaan in 1862. In dien tijd was de stad zonder burgemeester. Doch de regeering was zeer liberaal. Deze leening bedroeg de som van fr. 125.000.

De tweede leening, ten bedrage van fr. 82.000, werd in 1868 aangegaan. Het was onder de liberale regeering van M. Michiels.

De derde, die fr. 38.000 bedroeg, werd nogmaals aangegaan onder de regeering van M. Michiels, in 1872. Eindelijk, de vierde leening werd aangegaan onder de regeering van M. Perrebo. Zij dagteekent van 1874 en bedraagt de som van fr. 83.000. Ziedaar de vier leeningen welke het geuzenbladje zelf heden als noodlottig aanziet. Zij zijn het werk van vier echt liberale regeeringen.

Oh ja ! wij weten het wel ; het geuzenbladje, dat voor geene ezelarij terugdeinst, is in staat ons te antwoorden dat leden der minderheid deze vier leeningen met de liberalen der meerderheid gestemd hebben. Doch, het blijft niet te min bewezen dat, zoo dikwijls de liberalen de meesters op het stadhuis geworden zijn, zij regelmatig noodlottige geldleeningen aangegaan zijn en nieuwe lasten voor de inwoners ingebracht hebben.

De hedendaagsche regeering heeft met verstand de belangen der stad ten harte genomen. Zij heeft de orde in de financiën en den vrede in de gemoederen hersteld ; zij heeft de wegenis verbeterd ; zij heeft onze stad met buurtspoorwegen begunstigd ; zij heeft, met kleine geldmiddelen, groote openbare werken vervaardigd, zonder nieuwe belastingen op de inwoners te doen drukken.

Zulks is de zuivere waarheid.

Elk man van goede trouw zal het bekennen en het zijn de schandalige aanvallen van het geuzenbladje niet die uit het geheugen onzer medeburgers de herinnering aan de noodlottige geuzenheerschappij zullen doen verdwijnen.

NIEUWS uit de stad en de omstreken

Tongeren. — Verleden maandag, zijn de reizigers, die met den trein van 6,20 uren 's morgens, uit onze stad naar Luik vertrokken, aan een groot gevaar ontsnapt.

Ten gevolge van een misverstand of van slecht begrepen bevelen, is deze trein vertrokken, zonder de aankomst af te wachten van een goederentrein die op hetzelfde uur in onze statie aankomt en met dewelke hij dagelijks moet kruisen.

Onvermijdelijk moest er tusschen Tongeren en Nederheim eene botsing plaast hebben, waarvan de gevolgen verschrikkelijk zouden geweest zijn, als men denkt dat 500 tot 600 personen, meestal werklieden die naar hunnen arbeid trokken, op den trein hadden plaats genomen.

De heer H., statieoverste te Nederheim, geen bericht uit Tongeren ontvangen hebbende dat de aankomst van den voorgaanden trein vermelde, hield het signaal gesloten en bracht aldus de goederentrein tot stilstand. Eenige oogenblikken later, kwam de reisigerstrein in volle vaart uit Tongeren aangestoomd. De machinist, insgelijks bemerkende dat het signaal gesloten was, deed de stoom achterwaarts werken, en gelukte erin den trein te doen stoppen op eenige meters afstand van den anderen.

Iedereen spreekt met lof over Mr H., statie-

HET VOLK VAN DEN MIST

9de VERVOLG.

Hij bezat geen ons meer, en had Xavier nog opgeboden, hij zou het hebben moeten opgeven, of hij hadde Soa's robijn moeten wagen. Dat deed hij niet geerne, want wie zou er geloofd hebben, dat die steen echt was ? Doch van dit alles zag men niets op zijn gelaat, en kalm riep hij een slavenmeisje om zijn glas met brandewijn te vullen. Zijn hand beefde niet, want hij zag wel dat iedereen de oogen op hem gericht hield.

Van alle kanten schreeuwde men Xavier toe : biedt op ! biedt op ! De Portugees aarzelde, en zag naar Juanna, die daar stond, bleek als een lijk, het hoofd neergebogen.

Op dit oogenblik keerde Leonard, met het glas in de hand, zich naar hem toe :

— Welnu, senor, gaan wij voort ? vroeg hij.

— Dat de duivel u hale, zegde ruw de Portugees ; pak haar, ik bied geen ons meer, voor welk meisje ter wereld ook.

Leonard glimlachte en wenkte Pereira toe.

— Toegewezen, riep deze uit, toegewezen het blanke meisje Juanna voor 120 onsen goud aan den vreemdeling Pierre. Toegewezen... Komaan, Xavier, eer ik den slag geef, nog vijf onsen bij, of gij beklaagt het u gansch uw leven. Neen ? Niet ? Niemand meer ? 120 onsen... en hij hief zijn glas op.

Op dit oogenblik trad Xavier vooruit, en opende den mond. Leonard's hart stond stil, doch de Portugees, aan eene plotselinge opwelling gehoorzaamend, veranderde van gedacht en keerde zich nu om.

— Geluk ! schreeuwde Pereira en sloeg zijn glas zoo hevig tegen den leunstoel, dat het in stukken brak.

XIII.

EEN HUWELIJK BIJ MIDDERNACHT.

— Geluk, riep Pereira opnieuw ; nu, vriend Pierre, alvorens te trouwen, zullen wij eerst de geldzaak vereffenen. Comptant, kameraad.

— Zoo is het verstaan, antwoordde Leonard. He, waar is mijn dwerg ? Hond, weg het goud, en als er niet genoeg is, ziehier dan meer — en hij gat ook het goud, dat hij op zich droeg.

— Nu, beste gezellen, sprak hij, want ik hoop dat wij later nog meer zaken zullen samen doen, drink nu op mijn gezondheid en op die mijner bruid. Ik heb haar duur betaald, doch wat geeft dat ? In ons beroep moet men ook al eens zijn goesting doen, want het leven is kort genoeg om er niet zooveel mogelijk het zijne van te nemen.

— Op de gezondheid van kapitein Pierre en zijne bruid ! schreeuwden de halfdronken kooplié vrooljk.

Oudertusschen was Otter half kruipende genaderd en wierp de goudstukken en slaven in de schaal, die Pereira bij zich had. Alles lag er in en nog helde zij niet over.

— Te kort, schreeuwde Xavier, ik eisch het meisje.

— Baas, zegde Otter stil in het hollandsch, hebt gij nog goud ? het gewicht is te kort.

In schijn onbezorgd zag Leonard naar de schaal : het gewicht was er op enkele grammen na.

— Ziehier, sprak hij, hier is genoeg om den doorslag te geven.

En zijn ring van den vinger nemende wierp hij hem in de schaal ; buiten den robijn was het het laatste voorwerp van weerde, dat hij bij zich had.

— Voortreffelijk, zegde Pereira, die zich in de handen wreef bij het zicht van zulk een schat ; goed en voortreffelijk goud — alles is regel. Eerweerde, aan uwe beurt.

Mordaunt trad vooruit. Hij was bleek en scheen verstomd van angst. Leonard begreep niet wat hij in dat gezelschap deed, want de man had een innemend voorkomen.

— Dom Antonio, sprak hij met eene ietswat meisjesachtige stem, ik protesteer. Het toeval heeft mij hier gevoerd, niet uit mijn eigen wil, en ik heb veel kwaads moeten zien, doch zelf gepleegd heb ik geen. Ik heb de zieken getroost, de gewonden verzorgd, de stervenden bijgestaan, doch bloed kleeft er op mijne handen niet. In dit oogenblik, in deze omstandigheden, deze vrouw door het huwelijk verbinden, zou eene onweerdige comedie zijn en dat doe ik niet.

— Wat, gij zult het niet doen, ellendige verradeg ? schreeuwde de Pereira, wiens stem beefde van razernij. Wilt gij dan den weg uwa broeders ingaan ? Luister goed, kameraad, als gij die twee niet trouwt, dan... en eene verschrikkelijke bedreiging viel hem uit den mond.

— Laat gaan, viel Leonard in, die er op uit was een einde te stellen aan dit afstootelijk tooneel, laat gaan. Wat geef ik om de psalmen van dien domineo ? De juffer en ik kunnen ze missen.

— En ik zeg u, vreemdeling, dat gij zult trouwen en dat die bloedhard het huwelijk zal voltrekken. Weigert gij, Pierre, dan houd ik het meisje en het goud ; weigert hij, dan weet hij wat hem te wachten staat. Vooruit !

De blos der schaamte kleurde Mordaunts aangezicht.

— Ik ben geen held om martelingen te doorstaan, zuchtte hij, ik zal doen wat gij verlangt, dom Antonio, en dat God mij vergiffenis schenke. U, Pierre en Juanna, ga ik vereerigen als man en vrouw. Ik zeg u, Pierre, zie af van dit slechte leven en bemin deze vrouw, zoo gij niet wilt dat de wraak van hooger u treft. Ik zeg u, Juanna, stel betrouwen in God, die de verdrukten nooit verlaat, en schenk mij vergiffenis. Dat men een ring brenge, sprak hij.

— Hier, zegde Pereira, Leonard's ring uit de schaal nemende. Ik geef hem als huwelijksgeschenk.

De anglikaan verzocht nu Leonard bij het meisje te gaan. Leonard's oogen hadden heel dien tijd Juanna niet verlaten. Zij sprak geen woord en haar gelaat was kalm, doch hare oogen zegden hem volloende dat angst en vrees haar hart verscheurden.

Een of tweemaal zag Leonard haar de hand naar den mond brengen, doch in vertwijfeling ze terug laten zakken. Hij wist heel goed wat het beteekende. Oh ! indien het doodeaide vergif haar slechts de tong aanraakte, was het gedaan ! Kost wat kost, zelfs ten gevare zich te verraden, moest hij haar verwittigen.

Lachendeging hij plaats nemen naast het slachtoffer, lachende verwijderde hij de haaren van het voorhoofd als om hare schoonheid te bewonderen — andermaal brachtt zij de hand naar den mond.

— Stil ! fluisterde hij haar, in het engelsch in het oor ; ik kom u redden. Laat de klucht doorgaan, zij beteekent niets. Loop dan naar de ophaalbrug in het slavenkamp.

Zij had begrepen, een licht ging op voor haren geest en bare hand viel terug neer.

— Eh, vriend Pierre, zegde Pereira vol achterdocht, wat fluistert gij daar allemaal ?

— Ik zeg aan mijn bruid hoe schoon zij is, antwoordde Leonard met gemaakte schaamteloosheid.

En Juanna wierp hem eenen nog beter gemaakten blik van afschuw en verachting toe.

Nu begon, in dezen helderen nacht, deze stootende parodie, welke alliep met het aansteken van den ring aan Juanna's vinger en Mordaunt's zegen over beiden. Heel dien tijd stond Leonard als in een droom. Een oogenblik dacht hij, dat hij in werkelijkheid was getrouwd en hij aanzag met welgevallen zijne bruid, doch de smart op haar gelaat riep hem tot de wezenlijkheid terug — de klucht was voorbij, nu moest men zien te ontsnappen.

— Dat is voorbij, Dom Antonio, en ik vertrek naar mijn schip, met mijn vrouw, voegde hij er lachend bij. Mijne kans...

— Dat meent gij toch niet ; blijf dezen nacht toch hier.

— Dank u, dat kan niet. Morgen keer ik terug om slaven te koopen. Ik heb commissie voor vijftig, goede en aan goeden prijs.

Terwijl Leonard aldus sprak zag hij, oostwaarts, dikke wolken opstijgen. Men zou het genomen hebben voor mist, doch hij wist het beter ; het riet was aan het branden en spoedig zou men de vlammen zien ; hij moest dus weg en spoedig.

— Wel, als het moet zijn, ga dan, antwoordde Pereira, die in den grond, en dit uit hoofde van zijne bijgeloovige vrees, blij was dat Juanna het kamp verliet. Hij wenschte hem dus vaarwel en Leonard meende te vertrekken, gevolgd door Otter en door Juanna, die hij bij de hand leidde.

Alles zou goed afgeloopen zijn zonder een ongelukkig toeval. Zijn plan was naar de ingangpoort te gaan, of, zoo dat niet veilig was, plots naar de ophaalbrug te loopen, waar Soa en de anderen hen afwachten ; daarna zou men, met of zonder het volk van Mavoom, ontsnappen langs de oevers der Zambèse.

Reeds was hij op weg, toen de zware Portugees vooruitstapte.

— Ik mag toch iets hebben voor mijn moeite ! zegde hij en Juanna rond het middel grijpende, wilde hij haar kussen.

Toen verloor Leonard zijn zelfbeheer. Met de vuist gaf hij den reus zulk een slag in het aangezicht, dat hij tegen den grond tuimelde. Voorzeker zou Leonard beter gedaan hebben van die laatste beleediging door Juanna te laten verdragen, doch nu was het te laat.

Met een vloek was de Portugees opgesprongen en trok den sabel.

— Volg mij, zegde Leonard tot Juanna en Otter, en zette het op een loopen.

Een spottend gelach ging op uit de menigte.

— Daar is de dappere, daar is de onversaagde, schreeuwde zij hem achterna. Hij vlucht gelijk een haas. In waarheid waren allen jaloersch op den vreemdeling en op zijne dood belust.

— Houdt hem tegen ! riepen zij en verschilligen liepen hem achterna.

Zeker zou Leonard de brug bereikt hebben, want hij was vlug te been. Doch noch Juanna, noch Otter konden zoo snel loopen als hij en voor zij honderd el verder waren, stondeu een 12-tal slavenkoopers voor hem, met het mes in de hand.

— Stop, lafaard en vecht ! schreeuwden zij in portugeesch en arabisch en hielden hem de messen voor het gelaat.

— Waarom niet ? antwoordde Leonard zich omkeerend en rond ziende.

Daar, geen dertig stappen van hen af, was de ophaalbrug en het scheen hem toe dat zij bewoog, gereed om neer te vallen. Nevens hem stonden Otter en Juanna, en voor hem, het aangezicht vol bloed, stond de zware Portugees, met den sabel in de hand, vloekend en godslasterend.

— Otter, zegde Leonard snel, ook zijn sabel trekkend, bewaak mij van achter, want als ik die eene gedood heb, zullen de andere toespringen. Gij, jong meisje, bereik de brug als gij kunt. Soa en uw volk zijn daar.

Daar sprong Xavier vooruit. Leonard ontweek den slag door achteruit te springen. Een tweede maal viel de Portugees aan en weer sprong de jonge Engelschman weg. Hij was nu op geen twintig stappen meer van de brug, doch hij kon die taktiek niet langer volgen, want de omstaanders sloten hem in van achter. Weer kapte Xavier, het staal glinsterde in den maneschijn en Leonard pareerde den slag. Vuur sprong uit beide wapens, stukken staal vlogen weg ; Leonard hield slechts een stuk in de hand.

— Mord, baas ! klonk de stem van Otter ; beide zweerden zijn gebroken.

Leonard zag toe. Inderdaad, de Portugees had zijn wapen weggeworpen en naar zijn mes gegrepen. Leonard had er geen, aan zijn revolver dacht hij niet ; hij hield de stomp van zijnen sabel in de hand en daarmee wachtte hij Xavier af, die op hem toesprong.

Een bots zooals twee dieren op elkaar botsen ! Slechts een slag gaf Leonard met zijn wapen, en wierp het dan weg, want het was nutteloos geworden ; maar de slag was met zooveel geweld op den arm van zijnen tegenstreever terecht gekomen, dat deze een oogenblik verlamd was en zijn mes liet vallen.

Toen grepen de beide mannen elkaar vast. Tweemaal lichtte de reuzensterke Portugees den Engelschman op, doch tweemaal mislukte zijn pogen ; niet voor niets bezat Leonard de behendigheid eener kat, versterkt door stalen spieren. Xavier was een reus, jawel, maar de armen van Leonard omringden hem als een ijzeren band en losten niet.

Zoo liet hij den Portugees zich vermoeien en uitputten in vruchteloze pogingen om hem op te lichten. Dan eerst nam hij al zijn krachten waar ; zijn vijand oplichten, dat kon hij niet, doch, hij kon hem omstooten. Met een plotselinge beweging zette hij Xavier een been en dan, met een bovenmenschelijk geweld, drukte hij den reus tegen de borst.

Hoerah, daar ging hij. Xavier wankelde, hij trachtte terug steun op de beenen te vinden, wankelde nogmaals en toen, onder den laatsten duw van den Engelschman, stortte hij achterover met een plof, zooals een zware eik neerstort tegen den grond. Het was een prachtig gevecht en zelfs de slavenjagers juichten den gewaanden kapitein Pierre toe.

Leonard lag boven op zijn vijand, want hij was met hem gevallen. De Portugees hijgde luid om